

(2–3 mm; som adulta fågel-
loppor, Ceratophyllus- och
Dasypsyllus-arter).

Thomas G T Jaenson
professor i medicinsk
entomologi, Uppsala universitet
Thomas.Jaenson@ebc.uu.se

Reidar Mehl
entomolog, forskare,
Forsvarets mikrobiologiska
laboratorium, Oslo

REFERENSER

1. Boyd EM. The external parasites of birds: A review. *The Wilson Bulletin*. 1951;63:363-9.
2. O'Donel AJ. Arthropods and human skin. Berlin: Springer-Verlag; 1984.

replik:

**Ja, men vår
ursprungliga
tanke kvarstår**

■ Ett varmt tack till Jaenson och Mehl för en mycket informativ och sakkunnig kommentar till vår lilla rapport. Självklart böjer vi oss för synpunkterna från två av Nordens främsta experter inom medicinsk entomologi vad gäller skillnader på brett på människa av loppa respektive kvalster.

Oavsett detta kvarstår vår ursprungliga tanke med fallbeskrivningen, nämligen att fåglar kan härbärgera ekto-parasiter som kan angripa människa och att man därför då en patient söker för oklara kliande utslag bör efterhöra eventuell kontakt med fåglar.

Björn Olsen
överläkare, infektionskliniken,
Akademiska sjukhuset,
Uppsala; professor,
institutionen för medicinska
vetenskaper, Uppsala universitet
bjorn.olsen@medsci.uu.se

Bo Settergren
överläkare, infektionskliniken,
Centralsjukhuset, Kristianstad;
docent, infektionssjukdomar,
Karolinska institutet, Stockholm
bo.i.settergren@skane.se

Golfens skadepanorama

■ Sven Brittons inlägg om golfspelets meningslöshet (LT 22/2010, sidan 1492) har uppenbarligen lett till att flera kollegor är beredda att ingå i hans förening »Läkare mot golf«. Jag har omgående anmält intresse. Emellertid har Britton totalt missat en poäng med golfens avsidor: Skadepanoramat! Detta påtalades redan för mer än 30 år sedan i en översiktsartikel [1]. Intresset håller dock i sig.

En enkel sökning ger vid handen att golfskador uppmärksammas i en översikt 2006 [2]. Med 98 referenser påtalar författarna riskerna med spelet. Merparten av skadorna berör självklart rörelseapparat, men golf kan ge upphov till de mest oväntade former av skada.

Vad som dominerar är skador i ryggen, armbågen och handleden. Anmärkningsvärt är att professionella spelare skadas lika ofta, sannolikt för att de mäktar att ta i mer, framför allt i svingen. Knäskador är inte ovanliga. Belastningen i slutet av svingen är betydande. För de äldre med artros eller nya knän eller höfter finns ännu inte nog forskning för att utvärdera golfens belastning på de nya lederna. Patellarfrakturer efter kraftig belastning har beskrivits.

Andra organsystem kan också skadas. Skador i huvudet och i ögonen på grund av bollträff eller ovarsamhet i närheten av svingande spelare förekommer, särskilt bland yngre. Fall ur golfbilen med frakturer har beskrivits, liksom elskador när fordonet körts genom vatten. Dödsfall på grund av blixtnedslag finns rapporterade. Stressfrakturer kan uppträda överallt, såsom i revben, tibia och sternum.

Finns det då något positivt att säga om golfspel? Vissa menar

Foto: Colourbox. Collage: Ewa Knutsson

Skaderisken inom golf är betydande, vilket påtalades redan för mer än 30 år sedan.

att man träffar folk (inte med bollen!) och kommer ut i natu-

ren, får motion och träning. Vissa av oss träffar så mycket folk att vi är glada att slippa möta fler. Med en gnutt fantasi kan man avnjuta naturen utan en klubba i handen. Golf är inte gratis, en poäng som Britton också har missat, utan att jag är putt på honom för det.

McHardy et al [2] har analyserat de kardiovaskulära aspekterna. De menar att belastningen är måttlig, med en medelpulsfrekvens kring 108 slag/minut i jämn terräng på en 18-hålsbana. För många kan säkert golf vara en lämplig motionsform. För äldre i backiga banor kan dock belastningen vara i högsta laget.

Stephan Rössner
professor, Karolinska
universitetssjukhuset,
Huddinge
stephan.rossner@ki.se

REFERENSER

1. Schulenburg CA. Medical aspects and curiosities of golfing. *Practitioner*. 1976;217:625-8.
2. McHardy A, Polard, Luo K. Golf injuries: a review of the literature. *Sports Med*. 2006;36:171-87.

Många läkare mot golf

■ Inte mindre än 45 kollegor, från AT-läkare till professorer/överläkare, har svarat mig att de bekänner sig till golfskepticismen. Alla specialiteter utom ÖNH är representerade. Jo, även plastikkirurgi. Endast två mejl har varit negativa.

Men uppenbarligen är mitt uppslag inte nytt. På inte mindre än sex ställen, Medicin i Falun, Anestesi på KS, Ögon på Sahlgrenska, Ortopeden på Huddinge sjukhus, Norrlands universitetssjukhus och i Malmö/Köpenhamn, finns redan det organiserade motståndet.

Mitt förslag blir därför att

den lokala etableringen fortsätter så att vi i arbetsgemenskapen kan få de förvillade kollegorna in på andra banor än golfens.

Jag kan inte bespara läsarna en kvinnlig kollegas kommentar: »Jag spelar inte golf, jag har fortfarande ett aktivt sexualliv.«

Sven Britton
pensionerad men ännu
arbetande läkare; självutnämnd
ordförande i Läkare mot golf
Sven.Britton@ki.se

■ Golfdebatten är härmed
avslutad.
domar'n